

**Program współpracy Przewodniczącego Komitetu do spraw Pożytku Publicznego
z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3
ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego
i o wolontariacie na rok 2026**

Wstęp i podstawa prawna

Przewodniczący Komitetu do spraw Pożytku Publicznego (zwany dalej „Przewodniczącym”), pełni kluczową rolę w kontekście współpracy między administracją publiczną a organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami, wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (zwanymi dalej „organizacjami pozarządowymi”). Przewodniczący – zgodnie z ustawą o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (zwaną dalej „ustawą”) – pełni funkcję lidera, który koordynuje działania Komitetu, odpowiada za realizację polityki państwa w zakresie pożytku publicznego oraz zapewnia efektywną współpracę między różnymi podmiotami zaangażowanymi w ten obszar.

Program współpracy Przewodniczącego Komitetu do spraw Pożytku Publicznego z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na rok 2026 (zwany dalej „Programem”), będzie stanowił podstawę działań podejmowanych przez Przewodniczącego na rzecz dalszego rozwoju sektora organizacji pozarządowych i wzmacniania jego roli w życiu publicznym, umożliwiając lepsze wykorzystanie dostępnych zasobów i wsparcia publicznego w realizacji zadań na rzecz dobra wspólnego.

Program przyjmuje się zgodnie z art. 5b ust. 1 ustawy. Ustawa bowiem wskazuje, że po przeprowadzonych konsultacjach, minister lub wojewoda przyjmują, w drodze

zarządzenia, roczny lub wieloletni program współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 na okres nie dłuższy niż 5 lat.

Konstytucja RP natomiast, w artykułach 147¹ i 149², definiuje kim jest minister.

Cel główny Programu

Celem głównym Programu jest wdrożenie aktywnej i efektywnej współpracy z organizacjami pozarządowymi, która opiera się na:

- partycypacji i dialogu,
- partnerstwie sprzyjającym rozwijaniu potencjału organizacji pozarządowych,
- wspieraniu inicjatyw podejmowanych zarówno przez organizacje pozarządowe, jak i inne formy społeczeństwa obywatelskiego.

Oczekiwanym rezultatem realizacji Programu jest:

- rozwój współpracy z organizacjami pozarządowymi,
- wzrost znaczenia i wzmocnienie instytucjonalne III sektora,
- rozwój społeczeństwa obywatelskiego,
- zwiększenie udziału III sektora w życiu publicznym,
- usprawnienie systemu współpracy administracji publicznej z organizacjami pozarządowymi, tak by była ona efektywna i satysfakcjonująca dla obu stron.

¹ Art. 147 ust. 4 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. poz. 483): „W skład Rady Ministrów mogą być ponadto powoływani przewodniczący określonych w ustawach komitetów”.

² Art. 149 ust. 3 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r.: „Do przewodniczącego komitetu, o którym mowa w art. 147 ust. 4, stosuje się odpowiednio przepisy odnoszące się do ministra kierującego działem administracji rządowej”.

Cele szczegółowe

Cele szczegółowe Programu to:

- wypracowanie założeń projektów legislacyjnych, aby stworzyć warunki sprzyjające rozwojowi organizacji społeczeństwa obywatelskiego, wolontariatu i mechanizmów partycypacyjnych,
- uporządkowanie systemu dialogu obywatelskiego (m.in. rady działalności pożytku publicznego, komitety monitorujące), w tym zasad wyboru do ciał dialogu i sposobu reprezentacji,
- prowadzenie dialogu na temat kwestii istotnych dla rozwoju społeczeństwa obywatelskiego z wykorzystaniem istniejących ciał doradczych oraz innych efektywnych kanałów komunikacji z organizacjami pozarządowymi,
- zapewnienie udziału organizacji pozarządowych w procesie tworzenia polityk publicznych,
- wsparcie społeczeństwa obywatelskiego przez efektywne wykorzystanie środków przeznaczonych na realizację programów wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego,
- ewaluacja programów wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego i wprowadzanie w nich zmian w odpowiedzi na postulaty organizacji pozarządowych,
- popularyzowanie efektów działań zrealizowanych w ramach programów wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego,
- poprawa koordynacji i podniesienie jakości współpracy administracji rządowej z organizacjami pozarządowymi,
- promowanie dobrych praktyk, które dotyczą współpracy administracji publicznej z organizacjami pozarządowymi, wolontariatu i partycypacji,
- poprawa jakości realizowanych działań poprzez lepsze rozpoznanie potrzeb organizacji pozarządowych i planowanie działań w porozumieniu z organizacjami pozarządowymi.

Zasady

Współpraca Przewodniczącego z organizacjami pozarządowymi odbywa się na zasadach pomocniczości, suwerenności stron, partnerstwa, efektywności, uczciwej konkurencji i jawności, transparentności działań podejmowanych w sposób, który nie dyskryminuje organizacji pozarządowych. Wspólne działania powinny być realizowane w sposób planowy, zapewniający harmonijne i efektywne osiągnięcie wyznaczonych celów.

Priorytety współpracy

W 2026 r. priorytetami współpracy będą:

- aktywne angażowanie organizacji pozarządowych, ruchów obywatelskich oraz środowisk lokalnych w działania na rzecz budowania i wzmacniania odporności społecznej oraz zapewnienie wsparcia dla podejmowanych przez nie wysiłków w tym zakresie,
- zapewnienie efektywnej działalności Rady ds. Budowania Odporności Społecznej.

Zakres przedmiotowy

Program obejmuje współpracę z organizacjami pozarządowymi w zakresie, który wynika z ustawowych zadań Przewodniczącego.

Komitet do spraw Pożytku Publicznego (zwany dalej „Komitetem”) jest organem administracji rządowej właściwym w sprawach pożytku publicznego i wolontariatu, w tym programowania, koordynowania i organizowania współpracy organów administracji publicznej i podmiotów działających w sferze pożytku publicznego³.

³ Art.1a ustawy.

W skład Komitetu wchodzi:

- Przewodniczący Komitetu,
- wiceprzewodniczący – sekretarz lub podsekretarz stanu w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów powoływany i odwoływany przez Prezesa Rady Ministrów na wniosek Przewodniczącego Komitetu,
- członkowie – ministrowie uczestniczący w pracach Komitetu osobiście lub reprezentowani przez sekretarza lub podsekretarza stanu,
- Dyrektor Narodowego Instytutu Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego⁴.

Do zadań Komitetu należy:

- koordynowanie i monitorowanie współpracy organów administracji rządowej z sektorem organizacji pozarządowych oraz innych zorganizowanych form społeczeństwa obywatelskiego,
- przygotowywanie i konsultowanie z sektorem organizacji społeczeństwa obywatelskiego programów wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego oraz monitorowanie ich wdrażania,
- opracowywanie i opiniowanie projektów aktów prawnych w zakresie rozwoju społeczeństwa obywatelskiego,
- współpraca w sprawach związanych z rozwojem społeczeństwa obywatelskiego z innymi państwami, organizacjami pozarządowymi oraz instytucjami międzynarodowymi i zagranicznymi,
- współpraca w przygotowywaniu sprawozdań i raportów z realizacji wiążących Polskę umów międzynarodowych dotyczących rozwoju społeczeństwa obywatelskiego,
- przedstawianie opinii w sprawie możliwości przystąpienia przez Polskę do umów międzynarodowych dotyczących rozwoju społeczeństwa obywatelskiego.

⁴ Narodowy Instytut Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego utworzony na podstawie ustawy z dnia 15 września 2017 r. o Narodowym Instytucie Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego (zwanej dalej „ustawą o NIW-CRSO”).

Przewodniczący kieruje pracami Komitetu oraz sprawuje nadzór nad działalnością organizacji pożytku publicznego (zwanymi dalej: „OPP”) i nad Narodowym Instytutem Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego (zwanym dalej: „NIW-CRSO”).

Przewodniczący sprawuje nadzór i kontrolę nad OPP w zakresie dotyczącym uprawnień, obowiązków i wymogów określonych w ustawie, w tym:

- przestrzegania przepisów ustawy w zakresie prowadzenia działalności nieodpłatnej i odpłatnej pożytku publicznego,
- spełniania przez uprawnione podmioty wymogów nabycia i posiadania statutu OPP,
- prawidłowości sporządzania i publikowania rocznych sprawozdań (tj. sprawozdania merytorycznego z działalności oraz sprawozdania finansowego) przez OPP,
- oceny wykorzystania środków pochodzących z 1,5% podatku dochodowego od osób fizycznych wyłącznie na prowadzenie działalności pożytku publicznego,
- korzystania przez OPP ze świadczeń wolontariuszy na zasadach określonych w przepisach ustawy.

Ponadto Przewodniczący może powierzyć przeprowadzenie kontroli wojewodzie lub Dyrektorowi NIW-CRSO.

Uchwały Rady Ministrów ustanawiające programy wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego powierzają Przewodniczącemu nadzór nad ich realizacją. Zadaniem Przewodniczącego jest także wydawanie aktów wykonawczych, m.in. do ustawy oraz ustawy o NIW-CRSO.

Do kompetencji Przewodniczącego należy także:

- zwoływanie posiedzeń Rady Działalności Pożytku Publicznego (zwanej dalej: „RDPP”) oraz Rady Dialogu z Młodym Pokoleniem (zwanej dalej: „RDzMP”),
- powoływanie i odwoływanie członków RDPP i RDzMP,
- określanie w rozporządzeniach organizacji i trybu działania RDPP i RDzMP.

Formy współpracy

Współpraca Przewodniczącego z organizacjami pozarządowymi dzieli się na dwie kategorie: współpracę finansową oraz pozafinansową.

Współpraca pozafinansowa

Współpraca pozafinansowa obejmuje:

Konsultacje

Prowadzenie konsultacji projektów legislacyjnych, aby poprawić ich jakość i uwzględnić zróżnicowane potrzeby grup, środowisk i instytucji społeczeństwa obywatelskiego.

W roku 2026 przewiduje się m.in. konsultacje:

- propozycji ewentualnych zmian w programach wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego,
- projektu zmian w ustawie,
- projektów innych aktów normatywnych niezbędnych do prawidłowej realizacji ustawowych obowiązków Przewodniczącego i programu współpracy.

Tworzenie wspólnych zespołów o charakterze doradczym i inicjatywnym

Przy Przewodniczącym działają ciała opiniotawczo-doradcze powoływane na mocy ustawy:

- Rada Działalności Pożytku Publicznego,
- Rada Dialogu z Młodym Pokoleniem.

Stosownie do art. 36 ustawy **RDPP** składa się z:

- przedstawicieli organów administracji rządowej i jednostek im podległych lub przez nie nadzorowanych,
- przedstawicieli jednostek samorządu terytorialnego,
- przedstawicieli organizacji pozarządowych, związków i porozumień organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 ustawy.

W skład RDPP VIII kadencji wchodzi 57 osób, w tym 29 osób reprezentujących organizacje pozarządowe.

Istotnym zadaniem RDPP jest opiniowanie projektów aktów prawnych. Pomiedzy posiedzeniami plenarnymi RDPP pracuje w zespołach roboczych, które podejmują określoną problematykę. W bieżącej kadencji zostały utworzone:

- Zespół do spraw Dialogu Obywatelskiego,
- Zespół do spraw Uproszczeń, Sprawozdawczości, Nadzoru i Kontroli,
- Zespół do spraw Unii Europejskiej, Funduszy i Zasady Partnerstwa,
- Zespół do spraw Mediacji i Interwencji,
- Zespół do spraw Komunikacji, Wolontariatu i Aktywności Obywatelskiej,
- Zespół do spraw Polityki Społecznej, Włączenia Społecznego oraz Dialogu Międzypokoleniowego,
- Zespół do spraw Klimatu, Ochrony Środowiska, Energii i Zrównoważonego Rozwoju,
- Zespół do spraw Edukacji, Kultury i Polityki Młodzieżowej,
- Zespół do spraw Współpracy Międzynarodowej, Polonii, Polityki Migracyjnej oraz Mniejszości Narodowych i Etnicznych,
- Zespół do spraw Realizacji Zadań Publicznych, Usług Społecznych i Ekonomii Społecznej,
- Zespół doraźny do spraw RODO.

W związku z upływającą kadencją **RDzMP** została przeprowadzona procedura naboru do Rady IV kadencji. Powołanie RDzMP w nowym składzie nastąpiło w październiku 2025 r.

Ponadto Przewodniczący powołuje:

- Radę NIW-CRSO,
- komitety sterująco-monitorujące programów rozwoju społeczeństwa obywatelskiego wdrażanych przez NIW-CRSO.

Rada NIW-CRSO jest organem opiniodawczym w sprawach, które dotyczą funkcjonowania Instytutu i wdrażanych przez niego programów. Powoływana jest na 3-letnią kadencję. Spotkania Rady NIW-CRSO są nie rzadziej niż raz na kwartał. Ustrój Rady regulują artykuły 9–12 ustawy o NIW-CRSO, a wewnętrzny sposób funkcjonowania Rady określa regulamin. Decyzją Przewodniczącego, w Radzie III kadencji większość głosów należy do przedstawicieli organizacji pozarządowych.

Komitety sterująco-monitorujące programów rozwoju społeczeństwa obywatelskiego rozpatrują wszelkie kwestie, które mogą mieć wpływ na wykonanie programów. Zadaniem Komitetów jest:

- opiniowanie zasad i warunków uzyskiwania dotacji,
- okresowe kontrolowanie postępu w zakresie osiągania celów programów, na podstawie informacji przedkładanych NIW-CRSO,
- analizowanie rezultatów realizacji programów, przede wszystkim pod kątem osiągnięcia wyznaczonych celów oraz wyników ewaluacji związanych z monitorowaniem realizacji programu, w szczególności w przypadku, gdy monitoring wykazuje znaczące odstępstwa od początkowo określonych celów lub gdy są zgłoszone propozycje zmian w programie,
- prezentowanie uwag dotyczących wdrażania i ewaluacji programu, jak również monitorowanie działań podjętych w ich następstwie,
- analizowanie sprawozdań z realizacji programu,
- przedkładanie propozycji zmian w programie ułatwiających realizację jego celów,
- opiniowanie propozycji zmian w programie przedkładanych przez NIW-CRSO,
- opiniowanie planu ewaluacji programu.

Przedstawiciele organizacji społeczeństwa obywatelskiego powoływani do tych ciał są zgłaszani przez organizacje w procedurze otwartego naboru. Brane są pod uwagę ich kwalifikacje merytoryczne oraz poparcie zgłaszających ich organizacji.

Z uwagi na to, że jednym z zadań Komitetu jest koordynowanie współpracy administracji rządowej z organizacjami pozarządowymi, Przewodniczący – w pracach Komitetu – położy nacisk na:

- intensywniejszą współpracę resortów z organizacjami pozarządowymi,
- podniesienie jakości tej współpracy,
- upowszechnienie dobrych praktyk służących temu celowi.

Rada ds. Budowania Odporności Społecznej

Trwają prace nad zarządzeniem powołującym Radę do spraw Budowania Odporności Społecznej, która będzie organem pomocniczym Rady Ministrów.

Planuje się, że w skład Rady wejdą:

- 1) przewodniczący – Wiceprzewodniczący Komitetu;
- 2) wiceprzewodniczący – Przewodniczący Rady NIW-CRSO;
- 3) członkowie:
 - a) po jednym przedstawicielu, w randze sekretarza stanu albo podsekretarza stanu, wyznaczonym przez:
 - Ministra Obrony Narodowej,
 - ministra właściwego do spraw klimatu,
 - ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego,
 - ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania,
 - ministra właściwego do spraw polityki regionalnej,
 - ministra właściwego do spraw wewnętrznych,
 - ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego,
 - ministra właściwego do spraw zagranicznych,
 - b) po jednym przedstawicielu wyznaczonym przez:
 - Dyrektora NIW-CRSO,
 - Dyrektora Rządowego Centrum Bezpieczeństwa,
 - Przewodniczącego Komitetu,
 - RDzMP,
 - RDPP.

Przewodniczący zaprosi do udziału w pracach Rady, na prawach członka Rady, przedstawiciela Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego oraz pięciu przedstawicieli organizacji pozarządowych, związków i porozumień organizacji pozarządowych lub podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 ustawy, których wiedza i doświadczenie mogą być wykorzystane w realizacji zadań Rady.

Do zadań Rady należy:

- analizowanie działań organów administracji publicznej i społeczeństwa obywatelskiego, w tym organizacji pozarządowych, w zakresie budowania i wzmacniania odporności społecznej;
- wypracowywanie propozycji rozwiązań, w tym kierunków zmian legislacyjnych, na rzecz budowania i wzmacniania odporności społecznej;
- opiniowanie propozycji kierunków działań organów administracji publicznej w obszarze współpracy ze społeczeństwem obywatelskim, w tym organizacjami pozarządowymi, w zakresie budowania i wzmacniania odporności społecznej;
- monitorowanie współpracy międzyresortowej i międzysektorowej, w szczególności między sektorem publicznym i społecznym, w zakresie budowania i wzmacniania odporności społecznej, w tym wsparcia udzielanego organizacjom pozarządowym, ruchom obywatelskim i środowiskom lokalnym;
- wypracowywanie propozycji mechanizmów angażowania organizacji pozarządowych w działania z zakresu zarządzania kryzysowego i ochrony ludności;
- przedstawianie Prezesowi Rady Ministrów i Przewodniczącemu wniosków wynikających z realizacji wyżej wymienionych zadań Rady,
- wykonywanie innych zadań, zleconych przez Prezesa Rady Ministrów lub Radę Ministrów, w zakresie budowania i wzmacniania odporności społecznej.

Patronaty

Patronat honorowy stanowi szczególnego rodzaju wyróżnienie dla przedsięwzięcia bezpośrednio związanego z wolontariatem i społeczeństwem obywatelskim.

Przedsięwzięcie powinno mieć zasięg międzynarodowy, ogólnopolski lub regionalny i powinno służyć promocji lub kreowaniu pozytywnego wizerunku społeczeństwa obywatelskiego.

Organizacja wspólnych przedsięwzięć

Przewodniczący będzie uczestniczył w realizacji wspólnych przedsięwzięć, które mają na celu zarówno wymianę doświadczeń, jak również zacieśnienie współpracy międzysektorowej.

W grudniu 2023 r. została przyjęta rezolucja Zgromadzenia Ogólnego ONZ ustanawiająca Międzynarodowy Rok Wolontariuszy na rzecz zrównoważonego rozwoju – *International Year of Volunteers for Sustainable Development, 2026 – IVY 2026*. Przewodniczący poprzez nadzór nad NIW-CRSO, który pełni rolę punktu kontaktowego Międzynarodowego Roku Wolontariuszy na rzecz zrównoważonego rozwoju, będzie koordynował jego polskie obchody.

Przewodniczący wspiera także prowadzone przez organizacje harcerskie przygotowania do realizacji jednego z największych przedsięwzięć związanych z ruchem harcersko-skautowym – XXVI Światowego Jamboree Skautowego, które odbędzie się w Polsce w 2027 r.

Udział przedstawicieli Przewodniczącego w wydarzeniach organizowanych przez organizacje pozarządowe

Udział przedstawicieli Przewodniczącego w wydarzeniach organizowanych przez organizacje pozarządowe może mieć formę ekspercką (prelekcje, wykłady, dyskusje, porady) lub współorganizacyjną, zwłaszcza w przypadku wydarzeń objętych patronatem Przewodniczącego. Udział przedstawicieli Przewodniczącego w charakterze ekspertów odbywa się za wiedzą i zgodą przełożonego.

Promowanie działalności organizacji pozarządowych

Przewodniczący upowszechnia informacje o realizowanych przez organizacje pozarządowe wydarzeniach, które wyróżniają się poziomem merytorycznym i organizacyjnym.

Informowanie o planowanych i podejmowanych kierunkach działań oraz wymiana doświadczeń.

Wymiana informacji odbywa się przez najbardziej powszechne i dostępne kanały komunikacji (w ramach dostępnych zasobów). Ze strony Przewodniczącego są to: Biuletyn Informacji Publicznej, profile w mediach społecznościowych – Społeczeństwo Obywatelskie KPRM oraz strona <https://www.gov.pl/web/pozytek>.

Współpraca finansowa

Przewodniczący inicjuje tworzenie programów rozwoju społeczeństwa obywatelskiego i sprawuje nadzór nad ich realizacją przez NIW-CRSO.

W roku 2026 będzie kontynuowane wdrażanie następujących programów wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego:

Rządowy Program Rozwoju Organizacji Obywatelskich na lata 2018–2030

PROO – wsparcie rozwoju instytucjonalnego organizacji społeczeństwa obywatelskiego oraz zwiększenie udziału tych organizacji w życiu publicznym i upowszechnianiu demokratycznych norm obywatelskości.

Rządowy Program Fundusz Inicjatyw Obywatelskich NOWEFIO na lata

2021–2030 – zwiększenie zaangażowania obywateli i organizacji pozarządowych w życie publiczne przez poprawę samoorganizacji społecznej, wzrost znaczenia sektora obywatelskiego w życiu publicznym oraz wzmocnienie instytucjonalne sektora obywatelskiego w Polsce.

Korpus Solidarności – Rządowy Program Wspierania i Rozwoju

Wolontariatu Systematycznego na lata 2018–2030 – wspieranie rozwoju społeczeństwa obywatelskiego poprzez kompleksowe oraz długofalowe wsparcie

wolontariuszy, koordynatorów wolontariatu (w tym organizacji placówek, które reprezentują) oraz otoczenia wolontariatu szczególnie w zakresie rozwijania, a także umacniania wolontariatu systematycznego.

Rządowy Program Wsparcia Rozwoju Organizacji Harcerskich i Skautowych na lata 2018–2030 – wzmocnienie organizacji harcerskich w odniesieniu do potencjału instytucjonalnego oraz efektywności i jakości działalności programowej, w tym w szczególności kształcenia traktowanego jako rozwój osobisty oparty na filarach rozwoju umysłowego, fizycznego i duchowego.

Rządowy Program Wspierania Rozwoju Uniwersytetów Ludowych na lata 2018–2030 – wsparcie rozwoju działalności programowej uniwersytetów ludowych w powiązaniu z rozwojem instytucjonalnym tych organizacji.

Rządowy Program Wspierania Rozwoju Międzynarodowych Domów Spotkań na lata 2021–2030 – promowanie nawiązywania kontaktów między społeczeństwami w Unii Europejskiej i poza nią, promowanie solidarności i zrozumienia międzykulturowego oraz upowszechnienie dziedzictwa narodowego Polski i jej historii.

Rządowy Program „Polski Inkubator Rzemiosła” na lata 2021–2030 – wzmocnienie organizacji samorządu gospodarczego rzemiosła w zakresie kapitału ludzkiego i społecznego oraz potencjału instytucjonalnego. Wzmocnienie to ma służyć realizacji działań statutowych, w tym dotyczących rozwoju przedsiębiorczości i kształcenia dualnego.

Rządowy Program Wspierania Rozwoju Organizacji Poradniczych na lata 2022–2033 – wzmocnienie działalności statutowej pożytku publicznego i rozwoju instytucjonalnego organizacji poradniczych jako partnera państwa w procesie upodmiotowienia obywateli. Wsparcie udzielone organizacjom obywatelskim, działającym w systemie poradnictwa oraz poprawa stabilności ich funkcjonowania powinny przyczynić się do zwiększenia efektywności i skuteczności tego systemu.

Rządowy Program Fundusz Młodzieżowy na lata 2022–2033 – wsparcie działań służących aktywizacji społecznej młodzieży.

Ponadto Przewodniczący planuje kontynuację programu pod nazwą **„Rządowy Program wsparcia organizacji pozarządowych Moc Małych Społeczności 2026–2035”**. Jest to jeden z priorytetów polityki członków Rady Ministrów.

Głównym celem projektowanego programu jest zwiększenie potencjału małych, lokalnych organizacji obywatelskich działających na terenach wiejskich lub w małych miejscowościach do prowadzenia działań na rzecz rozwoju aktywności i integracji społecznej oraz zwiększenia odporności społeczności lokalnych na kryzysy.

Projektowany program ma – przez wsparcie skierowane do małych i średnich, lokalnych organizacji działających na terenach wiejskich lub w małych i średnich miejscowościach – przyczynić się do wzmocnienia instytucjonalnego sektora pozarządowego w Polsce.

Okres i sposób realizacji Programu

Program będzie realizowany od 1 stycznia do 31 grudnia 2026 r.

Koordynatorem Programu będzie Departament Społeczeństwa Obywatelskiego w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów.

Program będzie realizowany przez:

- efektywny nadzór nad NIW-CRSO,
- monitorowanie realizacji programów wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego,
- prowadzenie konsultacji i wysłuchań publicznych w kwestiach istotnych dla funkcjonowania społeczeństwa obywatelskiego,
- aktywną działalność powołanych ciał doradczych, grup i zespołów o charakterze opiniującym i doradczym z udziałem przedstawicieli organizacji społeczeństwa obywatelskiego,

- organizację wspólnych z organizacjami społeczeństwa obywatelskiego przedsięwzięć służących wzmocnieniu roli społeczeństwa obywatelskiego w życiu publicznym,
- aktywną politykę informacyjno-promocyjną,
- jednolite zasady obejmowania przez Przewodniczącego przedsięwzięć honorowym patronatem lub dotyczące udziału Przewodniczącego w Komitecie honorowym (dostępne na stronie internetowej Komitetu).

Wysokość środków planowanych na realizację Programu

Działania na rzecz realizacji kierunków współpracy określonych w Programie będą podejmowane w ramach dostępności środków budżetu państwa w części 16 – Kancelaria Prezesa Rady Ministrów, środków zaplanowanych w planie finansowym NIW-CRSO oraz Funduszu Wspierania Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego.

Kwoty przeznaczone na realizację programów wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego w 2026 r. zostały ujęte w aktualnie procedowanym projekcie ustawy budżetowej na 2026 r.

Sposób oceny realizacji Programu

Realizacja Programu będzie monitorowana przez Departament Społeczeństwa Obywatelskiego w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów na bieżąco. Ocena realizacji programu zostanie przeprowadzona w perspektywie rocznej.

Planowane efekty realizacji Programu to m.in.:

- uruchomienie i realizacja „Rządowego Programu wsparcia organizacji pozarządowych Moc Małych Społeczności 2026–2035”;
- działalność Rady ds. Budowania Odporności Społecznej;
- przeprowadzenie polskich obchodów Międzynarodowego Roku Wolontariuszy na rzecz zrównoważonego rozwoju.

Roczne sprawozdanie z realizacji Programu w 2026 r. zostanie opublikowane na stronie internetowej <https://www.gov.pl/web/pozytek> i w Biuletynie Informacji Publicznej do 30 kwietnia 2027 r.

Wnioski z tej oceny będą uwzględnione w kolejnym sprawozdaniu z realizacji Programu.

Kryteriami oceny będą:

- zainicjowane procesy zmian legislacyjnych – wpisy do wykazu prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów,
- liczba organizacji pozarządowych zaangażowanych w realizację programów i przedsięwzięć organizowanych przez Przewodniczącego.

W związku ze sprawowanym nadzorem nad NIW-CRSO, kryterium oceny będzie także stopień realizacji Planu działania NIW-CRSO na rok 2026.

Informacja o sposobie tworzenia programu oraz o przebiegu konsultacji

Za przygotowanie projektu Programu odpowiedzialny jest Departament Społeczeństwa Obywatelskiego w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów.

Projekt Programu został poddany konsultacjom z organizacjami pozarządowymi przez ogłoszenie w Biuletynie Informacji Publicznej oraz na stronie <https://www.gov.pl/web/pozytek>. Konsultacje trwały od 28 października do 18 listopada 2025 roku. W ramach ww. konsultacji uwagi do projektu Programu zostały przesłane przez Opolską Federację Organizacji Pozarządowych RAZEM.

Ponadto pismo z prośbą o opinię zostało skierowane do Rady Działalności Pożytku Publicznego.

Zestawienie zgłoszonych uwag wraz ze stanowiskiem Przewodniczącego przedstawia raport z konsultacji zamieszczony na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Komitetu.